

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Methodus Clara Et Facilis Vacandi Orationi mentali Atque Exercendi se cum fructu in præsentia Dei

Coloniæ Agrippinæ, 1687

Modus se dilatandi in meditatione

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46004](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46004)

Omnes isti modi boni sunt, & uilibet proinde illum, quem sibi faciliorem magisq; naturalem atque ad sensus in tranquillitate, Angelico huic exercitio comprimis necessariâ, continendos efficacem iudicaverit, sequi liceat.

Quod si quis fortassis etiam experiretur, sibi expedire, ut sibi imaginetur quasi in ipsa Salvatoris nostri aut sancti alicujus oraret societate hocq; sibi suis omnibus tranquillandis cogitationibus, cordique suo in attentione ac debito conservando respectu satis esse, ille poterit huic sese impendere exercitio.

Verùm ea, quæ hæcenus diximus, omnia non nisi meditationis sunt principia. Eapropter nunc ea, quæ in progressu quis tenere ac quomodo se dilatare queat, exponamus.

Modus se dilatandi in meditatione.

*Quid sit
in oratio-
ne se dila-
tare.*

Dilatatio nihil est aliud, quàm inventio plurimum rationum aut veritatum, quibus intellectus instruat, illuminetur & convincatur, ad eò ut sicuti in Rhetorices schola docemur certos locos, qui sunt quasi fontes & scaturigines rationum, quibus orator quidvis Auditoribus valeat persuadere, sic in hac Rhetorica mystica doceamur certa capita, quorum considerationi nos oporteat insistere, ut ita nobis ipsis id quod intendimus persuadeamus.

Quia verò, uti supra meminimus, argumenta meditationum aut corpora sunt aut spiritualia sive intellectualia, si quis argumentum sibi proposuerit corporeum v. g. unum è mysteriis vitæ aut passionis Salvatoris nostri, sive actionem aliquam virtuosam

sam cujuscumque sancti, aut quid simile, hic poterit expendere :

1. Historiam, qualiter videlicet in generali res gesta fuerit.

2. Circumstantias loci & temporis.

3. Circumstantias & qualitates personarum.

4. Ea, quæ durante actione illa dicta fuerint, sive dici potuerint.

5. Affectus, quos ille, actionem qui elicit, habere potuerit.

6. In quem finem actionem illam direxerit.

7. Quinam ex illa effectus profluxerint.

8. Qualiter nos actionem illam aut praxin imitemur, aut illius ab imitatione deficiamus.

9. Quem inde nos fructum haurire conveniat.

Demum ut quis melius intelligat & comprehendat hanc doctrinam, à qua non parùm dependet profectus, aut illius in oratione decrementum, formulam aliquam, ceu exemplum, hic subijciemus, si prius adverterimus, quod si illud, quod nostræ præfiximus meditationi, argumentum nullam habet cum aliquo expunctis istis proportionem, omittendum illud erit, ad aliud ut transeat; è contra verò si unum aliquod fovendæ meditationi visum fuerit esse satis, illi insistendum erit, quamdiu aliquem in ipso gustum experiemur.

Si quis igitur meditari voluerit, quomodo *Exempli dilatationis circa materiam sensibilem.*
Salvator noster Jesus Christus semetipsum B. V. Mariæ sicut & sancto Josepho submiserit, considerabit.

Historia. 1. Qualiter divinus ille amabilissimusque puer simplex erat, & ad omnia illorum imperata obediens, illa etiam, non secus, ac si Deus non esset, sollicitè omnino præveniens.

Tempus & locus. 2. Circumstantias *temporis & loci*, siquidem illis non in tenera dumtaxat, sed etiam in ætate maturiori, viginti quinque videlicet atque etiam triginta annorum, dicto obediens extitit, idque non domi solummodo suæ, verum etiam in publico & quovis in loco.

Persona. 3. Circumstantias *personarum*, est etenim homo Deus, qui obedit puris omnino creaturis, quæ proinde etsi sanctissimæ, infinities tamen illo erant inferiores.

Verba. 4. Sermones illius ac verba submissione semper ac summâ suavitate plenissima, quasi dixisset aliquando: *non veni ministrari, sed ministrare. Descendi de cælo, non ut faciam voluntatem meam, sed voluntatem ejus, qui misit me.* Similiter etiam considerabis, qualiter vice versâ aliquando B. Virgo & sanctus Joseph totaliter hærebant attoniti, ubi cogitatione aut etiam mutuâ sermocinatione re-
Matth. 20. 28.
Joan. 9. 38.
 colebant, qualiter Deum sibi haberent sub-
 jectum.

Sensus. 5. Particulares Dei filii affectus, quasi aliquando diceret: meo saltem exemplo homines, qui aliquando in me credituri sunt, ac potissimum Religiosi, discant esse simplices, humiles & obedientes.

Finis. 6. Finem, propter quem Dei Filius hisce suis obedivit parentibus, ut nimirum nostram ita superbiam condemnaret, quæ aliquando adeo increfcit, ut superioribus quandoque vix
 finat

finat nos subijci, æqualibus verò aut inferioribus omnino nos obedire veter.

7. Effectus humilem istam submissionem *Effectus.* atque obedientiam simplicissimam consecuti sunt isti :

1. Ineffabilis in æternum Patrem redundans gloria.

2. Innumeri virtutis ejusdem actus à plurimis sanctis Religiosis exerciti.

3. Additus Religioso cuivis virtutem istam imitandi affectus.

8. Tandem supra vitam suam reflexionem *Profectus.* faciet, ut quantum à perfecta Salvatoris sui, hac in virtute, imitatione absit, intelligat, simulque quam firmum virtutis illius exercendæ propositum elicere debeat, considerabit.

*Quomodo quis in materiis purè spiritua-
libus dilatare se debeat.*

QUOD si verò meditatio instituatür circa materiam purè spiritualem, ut v: g. circa aliquod è beneficiis divinis, aut circa quamvis virtutem, considerare oportebit,

1. Rei ipsius naturam sive essentiam, id est. quidnam ipsa sit propriè in semetipsa considerata.

2. Nomina, quibus insignitur, si illa consideratione dignum quid comprehendant.

3. Causas quæ illam producant.

4. Proprietates illius & effectus.

5. Finem, quem spectat.

Deinde peculiarius considerare quis poterit?

6. Exempla, quæ rei illius habemus in vita